

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina . . . . . L 900
Letna naročnina . . . . . L 1.800
Letna inozemstvo . . . . . L 2.800
Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XV. - Štev. 34 (756)

Gorica - četrtek 22. avgusta 1963 - Trst

Posamezna številka L. 40

Katoliška načela in marksizem Berlin - ogledalo dveh svetov

Sedaj, ko so državniki v Moskvi podpisali sporazum o atomskem premirju, si mnogi umišljajo, da je s tem podpisan tudi sporazum o sodelovanju med komunizmom in krščanstvom. Zlasti skušajo to svojo trditve opirati na okrožnico Janeza XXIII. Mir na zemlji in na njegovo iskanje stikov z vsemi, tudi s predstavniki sovjetskega komunizma. V tem smislu piše tudi neka slovenska revija v svoji zadnji številki. Tako govorijo pretni zastopniki marksistične ideologije vsak dan tudi med našim ljudstvom. Zato ne bo odveč, če o tej zadevi spregovorimo še enkrat in navedemo besede, ki jih je vatiškansko radio oddajal v slovenskem jeziku v prvi polovici tega meseca. (Ured.)

***

Marksizem in njegov politični izraz komunizem sta za nas katoličane nepopravljiva. Ni ju mogoče prilagoditi ne krščanstvu ne svobodni in zavedni družbi. Niti razvoj časov ne zemljepisne spremembe ne etnične prenosne ne morejo podeliti marksizmu in komunizmu priročila pri svobodnih narodih in toliko manj pri katoličanih. Pospesevati, podpirati in zagovarjati pobude in sporazume, ki pospešujejo mir med narodi, je dolžnost. Toda prav tako nujna dolžnost je buden, stalen in nepomirljiv odpor proti marksistični ideologiji, kateri moramo za vsako ceno zapreti vsako pot za njeno penetracijo. Ne obstaja noben mednarodni položaj, nobena popustitve napetosti, nobena zgodovinska pretveza, ki bi mogle opravičiti kakršno koli popuščanje v odnosu do marksizma in komunizma in kakršno koli spravljivo stališče do njiju. Neštevne pobude, ki jih marksistični komunizem lahko sproži v svoji neizčrpni taktični fantaziji, da bi vplival na čustveno področje in vzbudil simpatije, ki ustvarjajo in razširjajo dvome, ki mešajo ideje, ki uničujejo instiktivni odpor vsakega svobodnega človeka, vsakega vernika, vsakega katoličana do marksistične in komunistične ideologije, ne spreminjajo ničesar v tem našem stališču. Številne so geste, ki jih je marksistični komunizem izvršil v tem smislu. Zdi se, da so nekateri, zavite v človečanske in krščanske barve in ideale, dosegle svoj namen. Druge, ki so sedaj v teku, pa skušajo še bolj uveljaviti sugestivno in sentimentalno domnevo nekega človečanskega in civilnega, to je omikanega komunizma in marksizma. Danes kot včeraj je brez razlikovanja zamejšljivih vzporednikov ali etničnih značilnosti, marksistični komunizem antiteza krščanstvu, zanikanje svobode, resnice, pravice in miru. Na Vzhodu kot na Zahodu je in ostane marksistična in komunistična zamisel materialistična in brezbožna. Na Vzhodu kot na Zahodu je in ostane komunistična praksa zatiranje svobode in preganjanja vsake pristne veroizpovedi, zlasti pa katoliške vere. Na Vzhodu kot na Zahodu je in ostane mištica borbe in revolucije neodpovedljiva metoda penetracije in komunističnega osvajanja. Obstajajo lahko samo razlike pri ocenitvi metod in časov.

Stališča prilaganja, ki jih narekuje in skoraj vsiljuje sama sila stvarnosti, ki je v neprestanem razvoju, ne pomenijo spremembe nauka ali prakse, marveč taktično, dialektično prilagoditev različnim okoliščinam. Sodba in stališče svobodnih ljudi, predvsem pa katoličanov v odnosu do marksizma in komunizma se ne moreta in ne smeta izpremeniti. Do marksistične in komunistične ideologije moramo biti nepopustljivi. Toliko bolj nepopustljivi, kolikor bolj je njena taktika pronicanja prikrita, dvoumna in prefinjena. Področje naravnega prava, tako beremo v okrožnici pokojnega papeža Janeza XXIII., Mir na zemlji, nudi katoličanom obširno polje sestankov in sporazumov s človeškimi bitji, ki niso razsvetljena s katoliško vero.

«V teh odnošajih morajo naši sinovi skrbno paziti,» tako opozarja dalje pokoj-

ni papež, «da bodo vedno v soglasju s samimi seboj in da se ne bodo nikoli spuščali v kompromise v pogledu vere in morale.»

S tem je dovolj povedano, da nimamo katoličani v odnosih do marksizma in komunizma kaj spreminjati ali popuščati. To velja tudi glede jugoslovanskega komunizma.

TELEGRAMI

BEOGRAD: Sem je prispel na petnajst-dnevni obisk sovjetski ministrski predsednik Hruščev. Obisk je zasebnega značaja, a ima vse pogoje »delovnega srečanja«. Na letališču je sovjetskega prvaka sprejel maršal Tito skupno z vsemi glavnimi jugoslovanskimi partijskimi in državnimi voditelji. V svojem odgovoru na Titovo dobrodošlico je Hruščev ponovno izrazil načelo nevmešavanja, ki vodi sedaj sovjetsko politiko do Jugoslovanskega komunizma. — Sovjetski premier bo v teku svojega dolgega bivanja v Jugoslaviji obiskal glavna jugoslovanska mesta (tudi Skopje) ter imel vrsto razgovorov s Titom na ladji Galeb in nato na Brionih. Obiskal bo tudi Slovenijo. Sedanj je že tretji obisk Hruščeva v Jugoslaviji. Prvi je bil »zgodovinski« leta 1955, ko je skupno z Bulganinom preklical obsodbo Kominforma; nato še leta 1956. Zadnji pomembnejši sovjetski obisk v Jugoslaviji je bil lanski predsednika Brežnjeva, medtem ko je Tito obiskal Moskvo lansko zimo.

MADRID: Tu so umorili prejšnji teden dva mlada Spanca, obsojena zaradi terorizma, Francisca Grandosa Gata in Joaquina Delgado Martinez. Usmrtili so ju kot navadna zločinca s posebno napravo iz srednjega veka. Grandos Gata je pred usmrtitvijo zaprosil za zakramente, medtem ko jih je Martinez odklonil. Španske oblasti ju obtožujejo, da sta med drugim organizirala atentat na urad za potne liste in proti nekemu letalu. — Usmrtitev je povzročila po svetu mnogo protestov, zlasti z levičarske strani.

WASHINGTON: Na svoji tiskovni konferenci je predsednik Kennedy označil za »zelo dvomljivo« vrhunsko srečanje z Macmillanom in Hruščevom na jesenskem zasedanju Glavne skupščine OZN, vsekakor pa ni tega zavrnil. Omenil pa je možnost svojega govora pred mednarodno organizacijo. Poleg tega je Kennedy še odločno zahteval nadaljevanje ameriške pomoči tujini, ker je po njegovem ta nujno potrebna za borbo proti komunizmu.

ZENEVA: Sovjetski predstavnik na razorožitveni konferenci Carapkin je predlagal, naj bi kot prvo stopnjo za splošno in popolno razorožitev odpravili vsa vojaška oporišča v tujini. Zahodnjaki so mu odgovorili, da so vojaška oporišča v zahodni Evropi prostovoljno sprejeta od parlamentov zainteresiranih držav, kar jih razlikuje od sovjetskih v vzhodni Evropi.

RIM: Socialdemokratski prvak Saragat je izrekel hude kritike na račun prejšnje Fanfanijeve vlade. V glavnem obtožuje Fanfanija, da je pripomogel k napredovanju komunistov, namesto da bi jih zaustavil. — Tudi bivši socialdemokratski minister Preti je stopil te dni v živahno polemiko zaradi CNEL (ustanove za električno energijo) ter zahteval odstop njenega predsednika Ippolita.

Nove eksplozije v Gornjem Poadižju

V noči 17. avgusta, ko je nad dolino Aurina divjal hud vihar s treskanjem, je eksplodiralo enajst min, ki so jih atentatorji postavili pod tri električne droge visoke napetosti. Drogovi so na srečo vzdražali. Atentatorji, katere je nevihta sijajno krila, so izginili brez sledu.

13. avgusta sta potekli dve leti, odkar je komunistični režim v Vzhodni Nemčiji z moralno in diplomatsko podporo Sovjetske zveze čez noč pregradil bivšo nemško prestolnico z zloglasnim »zidom sramote« na dva ločena dela. Prebivavstvo Berlina se je na mah znašlo pred tem nenavadnim dejstvom, ki mu menda ni para v zgodovini našega sveta. Ukinjeno je bilo vsako gibanje meščanov iz enega dela v drugega, kar je z malenkostnimi izjemami in veljavi še danes. Vzdolž zidu so razmestili oborožene »ljudske policaje«, ki noč in dan prežijo, da bi ga kdo ne prekoračil. Toda kljub opravičevalnim izjavam pankowske vlade, češ da je bila prisiljena to storiti, da bi preprečila vstop zahodnim vohonom ter demografskemu krvavenju iz Vzhodne v Zahodno Nemčijo, je dveletna bilanca »kitajskega zidu« za komunistični režim v Vzhodni Nemčiji in za vse njegove opričnike na Vzhodu in Zahodu nad vse klavrna, žalostna in sramotna za dvajseto stoletje.

ZID SRAMOTE

Časnikarji so spočetka berlinski zid krstili za »kitajskega«, češ da se hoče z njim pankowski režim zavarovati pred zahodnim vplivom, kakor so svoj čas napravili Kitajci, da bi svoje cesarstvo obvarovali pred zunanji napadi. Toda praksa je pokazala, da je naziv bil še preveč dobrohoten. Ljudje so si izmislili vse mogoče načine, kako priti preko zidu v svobodo. Eni so poskušali kar naravnost čez zid pred očmi komunističnih policajev, drugi so si skušali utreti pot preko njega s kamioni in drugimi težkimi vozili; in spet tretji so skušali priti na zahodno področje preko podzemskih rovov. Vsem pa ni bila sreča naklonjena. Mnogi so padli pod streli milicnikov par metrov pred ciljem: svobodo. Zaradi tega je angleški zunanji minister lord Home ob svojem obisku v Berlinu imenoval ta zid »zid sramote« za civilizirani svet in pod tem nazivom ga danes pozna ves svobodni svet.

Zahodni časopisi so ob drugi obletnici zidu objavili to-le žalostno bilanco: 1200 oseb je srečno prešlo zid, od teh 369 pripadnikov vojaških enot; 50 oseb je bilo ubitih; aretiranih je bilo 1519 ter obsojenih zaradi nameravanega pobega 2000.

OGLEDALO KOMUNISTIČNEGA SISTEMA

Letos je obletnica berlinskega zidu vzbudila posebno pozornost, ker je ta izraz viška hladne vojne sovpadal z začetkom odjuge med Sovjetsko zvezo in ZDA po podpisu delnega jedrskega sporazuma. Po nujni logiki trenutnega mednarodnega razvoja bi moral »zid sramote« polagoma izginiti in bledem o »mirni koeksistenci« bi morala slediti dejanja. Zaradi tega postaja zid v Berlinu iz dneva v dan bolj anahronističen ter piše temne strani v zgodovino njegovih graditeljev. Ves miroljubni in svobodni svet zahteva, da se s podobnimi metodami vladanja preneha.

Upalo se je — in se še upa — da bodo vzhodnonemške oblasti vsaj nekoliko omilile razmere in metode vzdolž zidu. Doslej ni bilo še nič storjenega v tem pravcu. Zaradi tega kljub vsej dobri volji po iskanju spravnega ozračja, ni mogoče iti brezbrizno mimo ber-

linskega dejstva — »zidu sramote« —, ki je strašna priča nečloveškosti sistema, ki onstran njega vlada in bije v obraz vsemu civiliziranemu človeštvu našega veka.

Hruščev trdi, da bo komunizem postal tako človečanski in privlačen, da se ga bodo ljudje oklenili sami od sebe. To pa zaradi tega, ker da bo komunizem v nekaj desetletjih prekosil v proizvodnji in blagostanju kapitalistični (zahodni) svet. Pustimo ob strani vprašanje potencialne možnosti, da zna Rusija prekositi Ameriko v globalni proizvodnji enkrat v bodočnosti. Toda to bi še ne pomenilo, da je komunistični sistem boljši od demokratičnega, kakor bi hotel dokazati Hruščev s politiko »mirne koeksistence«. Kako naj se vendar v to trditve sploh zvržimo, če pa še socializem, ki je prehodna oblika h komunizmu, razkazuje take šibkosti in pomanjkljivosti, da ni kos niti elementarnim potrebam prebivavstva.

Berlin nam nudi svet v majhnem, kjer se nedvoumno zrcalita podobi dveh sistemov, kapitalističnega in komunističnega. Že zunanja podoba vzhodnega dela Berlina je žalostna: hiše so še vedno porušene, prebivavstvo slabo oblečeno čaka v vrstah pred trgovinami s prehrano. Številni skušajo kljub zidu priti v zahodni del. To so prizori, ki bi se ne smeli dogajati 18 let po končani vojni!

Če iz vzhodnega Berlina razširimo pogled na Vzhodno Nemčijo in druge vzhodne evropske države, bomo v večjem ali manjšem

obsegu dobili isto sliko o blagostanju pod komunističnim sistemom.

Zahodni Berlin: življenje je živahno, vojne ruševine so že zdavnaj odstranjene, trgovine polne vsakovrstnega blaga, ljudje živijo v svobodi in blagostanju, kakor še nikdar. Enako v Zahodni Nemčiji, ki je dosegla tak gospodarski razmah, da je absorbirala ne samo 13 milijonov beguncev iz vzhodnih ozemelj, ampak tudi desetisoče delavcev iz drugih držav, posebno iz Italije in Grčije. — Po neki statistiki se je od leta 1955 pa do konca 1962 zateklo iz Vzhodne Nemčije v Zahodno 19 tisoč inženirjev in tehnikov, 18 tisoč profesorjev in učiteljev, 6 tisoč zdravnikov in zobozdravnikov ter 700 odvetnikov. Vsi ti ljudje, po večini inteligentje, so zapustili komunistični svet in tvegali smrt, da so si lahko izbrali svobodo in človeka dostojno življenje.

Po vsej tej primerjavi ni menda potreben noben komentar o sistemu, ki vlada onstran »zidu sramote«. Dejstva govore dovolj zgovorno, kateri sistem je boljši, komunistični ali tako zvani kapitalistični. Kdor tega še ne ve — je ob svojem nedavnem obisku v Berlinu dejal ameriški predsednik Kennedy — naj gre v Berlin. Naš sistem, ki temelji na svobodi, ne čuti nobene potrebe preprečiti ljudem beg čez zid. Berlinski zid je zato neovrgljiv dokaz, da je komunistični sistem klavarno pogorel v tekmi z demokratičnim svetom.

a. t.

BILANCA BERLINSKEGA ZIDU (1961 - 1963)

Dolžina: 15 km več 130 km pregraje z bodočo žico
Prehodov v zidu: 229
Opazovalnih stolpov: 131
Vojaki v službi vzdolž zidu: 11 tisoč
Zid je srečno prekoračilo: 1200 oseb (od teh 369 vojakov)
Ujetih vzdolž zidu: 1519 oseb
Ubityh: 50 oseb
Obsojenih iz političnih razlogov (zaradi nameravanega pobega čez zid): 2000 - 2500 oseb.

PSI in odnosi s komunisti

Znano je, da ima italijanski socializem svojo tradicijo, ki nima nobene povezave s povojno tesno naslonitvijo na komuniste. Zato je ob sedanji politični konstelaciji velikega pomena odločitev odgovornih ljudi na čelu socialistične stranke, da se hočejo rešiti teh spon, ki jim ovirajo prost razmah in odkrit pristop k demokratičnim silam v državi.

Prihodnji meseci bodo povedali, ali res mislijo voditelji PSI in celoten njihov aparat napraviti tudi v Italiji to zgodovinsko ločitev od komunistov.

Potrebo po tem čutijo še najbolj pripadniki socialistične stranke in zlasti še velik del inteligence, ki ji pripada. To je omogočil naravni politični in gospodarski razvoj v Italiji.

Zlobni jeziki pravijo, da bodo prav voditelji avtonomistične struje v PSI in predvsem tisti, ki tesneje sodelujejo s strankinim tajnikom Nennijem, začeli takoj po počitnicah, prakticirati »nov šport«: drezati nekoliko bolj v komunističnega zmaja in krotiti njegovo oholost.

Kakor pri vsakem preobratu, so tudi v tem slučaju vse možnosti odprte. Kdaj in kako se bodo Nen-

nijevi socialisti odpovedali sodelovanju s komunisti na sindikalnem, upravnem in združnem področju, kdaj bodo spoznali, da njihovi prijateljski odnosi s komunisti jačijo le totalitarnost skrajnih sil v državi?

Zgodovina nam pove, da že sam obstoj italijanske socialistične stranke zavisi od dejstva, ali se hoče ohraniti kot neodvisna politična sila, kakor je dokazala, da hoče biti že leta 1921, ko se njeni najbolj zaslužni voditelji (Turati, Treves) niso hoteli pokoriti volji komunističnih ekstremistov in njihovih kremelskih pokroviteljev.

Ce italijanski socializem hoče res ostati zvest svojim načelom po izboljšanju razmer delovnega človeka in splošnega načina življenja, mora tudi v praksi dokazati, da ta načela tudi uresničuje.

V danih političnih pogojih v Italiji pa to lahko doseže le, ako se definitivno reši izpod varuštva poklicnih revolucionarjev (komunistov). Italijanske demokratične sile imajo pravico in dolžnost zahtevati to od njih.

Javno mnenje pričakuje, da se končno odločijo in da ne ostanejo še nadalje na razpotju.

Tržaški

KRŠČANSKI NAUK

LASTNINA BLIŽNJEGA

Ko je Tobija oslepel, je vzdrževala njegova žena Ana sebe in njega s tkanjem. Nekega dne je prejela obenem s plačilom za delo tudi še mladega kozliča v dar in ga je prignala domov. — Stari Tobija je slišal njegovo meketanje in je dejal: »Odkod je kozlič? Da ni morda ukraden; če je tako, ga daj nazaj!« Žena je bila seveda užaljena, a mu je le pojasnila: »Dobila sem ga v dar kot nameček k svojemu plačilu.« (Tob 2, 10-22)

Vsak človek ima pravico, da drugi spoštujejo njegovo lastnino. Bog je tako hotel in zapovedal. — Komur je tuja lastnina zaupana v uporabo, varstvo ali upravljanje, mora nanjo paziti kakor na svojo. Izposojene stvari mora pravočasno vrniti, dolgove poravnati, najdeno stvar vrniti lastniku.

Proti sedmi zapovedi greši, kdor si na krivičen način prisvoji tujo lastnino, n. pr. s tatvino, goljufijo, ropom. Že otroka nagnjenje mika, da bi v družini skrivaj jemal jedila in sladkarije, denar ali lastnino svojih bratov in sester. Ako ga ne kaznujejo, bo postal sčasom pravi tat tudi zunaj domačije. — Nič boljši ni tisti, ki najdenih ali izposojenih reči ne vrne, dolgove noče povrniti ali bližnjemu zaslužek odtrguje. Enako greši, kdor vedoma ukradene reči kupuje, skriva, shranjuje, kdor goljufa s krivično mero in tehničn, slabim blagom ali s ponarejenim denarjem, kdor odira bližnjega, to je izrablja stisko drugih v svojo korist. — Zoper tujo lastnino se pregreši, kdor jo po svoji krivdi poškoduje ali pusti, da se uniči.

Grehi zoper tujo lastnino se spočenjajo v srcu. Kdor si želi krivično prisvojiti tujo lastnino, greši proti deseti božji zapovedi. Gospod Bog je zelo obširno razglasil to zapoved, ko je med gromom govoril z gore Sinaj: »Ne želi hiše svojega bližnjega, ne želi žene svojega bližnjega, ne hlapca, ne dekle, ne vola ne osla in ničesar, kar je tvojega bližnjega.« (1 Moj 19, 17)

Skodo, storjeno z grehi zoper tujo lastnino, je treba popraviti in tuje blago vrniti. Sele ko imamo kesanje v srcu in trden sklep, da vse popravimo, kolikor nam je mogoče, nam morejo biti taki grehi odpušteni pri sv. spovedi.

Iz življenja Cerkve

Dar sv. očetu

Predsednik brazilske republike je poklonil svetemu očetu umetniško izdelan Marijin kip iz sedemnajstega stoletja. Kip je delo brazilskega kiparja in predstavlja Marijo iz bazilike na Montserratu.

Afriški ministri pri sv. očetu

V preteklih dneh je sprejel sv. oče več afriških ministrov v posebni avdienci, tako ministrskega predsednika Konga Adulo in nigerijskega ministra Nwoga. Sprejel je tudi skupino vietnamskih visokošolcev.

Smrt bergamskega škofa

V samostanu Obwalden v Švici je nepričakovano umrl škof iz Bergama Jožef Piazzoli. Rodil se je leta 1907 v Cremoni. Škof v Bergamu je bil od leta 1953. Med papeževanjem Janeza XXIII. je večkrat pripeljal v Rim romarje iz svoje škofije, da so se poklonili visokemu rojaku.

18. obletnica atomske bombe na Hirošimo

Dne 6. avgusta so po vseh cerkvah v Hirošimi bili plat zvona v spomin na žalostno obletnico prve atomske bombe vržene na mesto. Takrat je bilo v trenutku 78.150 ljudi mrtvih. Zupan je v »Parku miru« imel spominski govor. Med govorom so spustili v zrak 1000 belih golobov, znanih več miru.

Kip zadnje večerje

V Carrari v delavnici podjetja Del Veneziano so izdelali natančen plastični posnetek Leonardove »Zadnje večerje«. Delo je izklesano iz enega samega marmornega bloka in je dolgo šest in visoko dva metra. Tehta več ton. Kip je naročila neka ameriška katoliška organizacija.

Nov milanski nadškof

Sv. oče Pavel VI., nekdanji milanski nadškof, je imenoval za novega milanskega nadškofa msgr. Giovannija Colomba. Novi nadškof izhaja iz preproste delavske družine blizu Saronna. Od leta 1937 je bil rektor za italijanski jezik in literaturo na milanski katoliški univerzi. Leta 1960 ga je papež Janez XXIII. imenoval za pomožnega milanskega škofa. Leta 1961 je postal predsednik založbe katoliškega dnevnika »L'Italia«. List je ob priliki visokega imenovanja izšel v posebni izdaji.

Nova »Sodoma« pod Etno

De Laurentis snema v teh dneh na Siciliji kolosalni film »Biblia«. V ta namen je dal postaviti pod Etno razvaline mesta Sodome in razni režiserji bodo na teh razvalinah posneli več epizod sv. pisma.

Pri posnetkih teh scen bo Sodoma že razrušena. Razvaline Sodome so postale že priljubljen cilj raznih turistov. Medtem ko bo Orson Welles na teh ruševinah Sodome snemal epizode »Abraham in Izak« bo skupina arhitektov odšla v Egipt, kjer bo pripravila scenarij za drugi del filma in sicer babilonski stolp in mesto. Zgradili bodo tudi faraonsko palačo za epizodo »Jožef in njegovi bratje«. Brez dvoma bo ta novi kolosalni film privabil ogromno ljudstva, vendar pa bo kakor vsi prejšnji kolosi podobne vsebine le medla senca resničnosti in lepote svetopisemskih doživljajev.

Nadaljuje se verski boj v Vietnamu

Odnosi med katoliškim diktatorskim predsednikom Vietnamu in budisti se iz dneva v dan bolj zaostrojujejo. Budisti fanatično branijo svojo vero in gredo zanjo tudi prostovoljno v smrt. Doslej si je že pet budističnih boncev vzelo življenje iz protesta zoper Diema. Vsi so izbrali izredno smrt. Svoja oblačila so polili z gorljivimi snovmi in jih nato prižgali. Takim prizorom prišostuje velika množica budistov, ki nemo gleda ves strašni prizor. Med samomorilci je bila tudi neka budistična redovnica, ki je kot živa baklja zgorela. Vlada obtožuje bonce, da so njihove pagode postale legla komunističnih čet, ki izrabljajo težki položaj v deželi v svoje namene. Sv. oče Pavel VI. je po zadnjih vesteh po diplomatski poti intervenciral v korist preganjanih budistov.

Več kot 10.000 budistov je dne 18. avgusta pričelo v glavni pagodi v Saigonu z gladovno stavko.

Sestanek črnkih dijakov v Berlinu

Tve dni se je končal v Berlinu evropski sestanek mladih afriških dijakov, ki bodo končali prihodnje leto svoje študije na evropskih univerzah. Sestanek je organiziralo gibanje katoliških intelektualcev Pax Romana, ki je hotelo z njim nuditi mladim Afričanom možnost poglobiti številne psihološke, ideološke in poklicne probleme, na katere bodo naleteli ob svojem povratku v domovino, in socialno gospodarski razvoj afriških dežel v luči okrožnice Matij in učiteljica.

Ameriški škofje se pripravljajo na koncil

150 ameriških nadškof in škofov te dni proučuje v Čikagu različne osnutke, o katerih bodo razpravljali v teku drugega obdobja ekumenskega koncila, ki se bo, kot je znano, pričel 29. septembra. Delom predseduje washingtonski nadškof msgr. Patrick O'Boyle.

„Pismo“ švedskih katoličanov

V kakšnih razmerah živi katoliška Cerkev na Švedskem, je razvidno iz tega pisma, ki ga objavljamo v celoti. Pismo so podpisali švedski katoliški izobraženci ter ga naslovili cerkvenim oblastem; zveni sicer kot prošnja, vendar lahko zasledimo v teh stvkih stanje katoliške Cerkve na Švedskem.

Minila so že stoletja, odkar je po luteranski državni cerkvi prišla med švedsko ljudstvo krščanska vera. Vse pa kaže, da med nami vera peša in da luteranska cerkev ni zmožna nam pokazati živega krščanstva ter braniti pred moderno švedsko družbo krščanske vrednote.

Danes je med nami veliko duš nezadovoljnih in nemirnih, ki iščejo boljše duševne hrane, a je ne najdejo. Veliko pa jih bo utonilo v brezbožnem okolju. Državna cerkev nima proti temu sodobnih oprijemov in so že vidna znamenja, ki kažejo, da bo prav kmalu Švedska prišla na razpotje: ali popolno razkristjanjenje ali pa vrnitev k Cerkvi.

Bodisi na Norveškem kakor na Švedskem katoliška Cerkev uživa tak ugled, ki presega krajevno razsežnost, in to je zasluga duhovnega prerojanja, ki se opaža v katoliških deželah Evrope in tudi nemalo zasluga dobrohotnega nastopa Svete Stolice tudi v uradnih zadevah. Ravno ta dobrohotnost je privedla do nepričakovane razumevanja in zblizanja po stoletnem nezaupanju in napadalnosti. Tako zadržanje katoličanov, tudi švedskih, odgovarja želji, ki je obenem želja severnih protestantov.

Medtem ko se državna luteranska cerkev na Švedskem vedno bolj laizira, je pogled protestantov in katoličanov uprt v katoliško Cerkev, od nje si pričakuje vedno večjih dokazov duhovnega življenja, duha molitve in svetosti, bolj kot uspešne notranje organizacije.

Katoliški duhovniki na Švedskem so preobremenjeni tudi zato, ker katoličani živijo preveč raztreseni in v velikih razdaljah. Cenimo delo svojih duhovnikov, njih požrtvovalnost, zato smo jim hvaležni, a premalo jih je.

Nimamo doma, kjer bi se zbrali za duhovne vaje mi laiki in tisti protestantje, ki iščejo Boga v zbranosti in tihoti, kakor se drugod dogaja.

Katoliška Cerkev ni še uvedla tu med nami samostanov za kontemplativno življenje, ravno tega sedaj potrebujemo. Glede tega smo se že obrnili na apostolskega delegata msgr. Heima, ki je prošnjo upošteval. Med nami je precej laikov, ki se čutijo za tak poklic. Več Švedov, katoličanov in nekatoličanov, ima že od zdavnaj tesne stike z opatijski in raznimi samostani v inozemstvu. Vleče jih kontemplativno življenje, ki je tako občuteno v severnih krajih.

Katoliška Cerkev je dala tu na Švedskem čudovite primere krščanske ljubezni, razumevanja in pomoči. To se mora razvijati vedno bolj. Čeravno štejejo Švedsko kot »raj« v socialnem pomenu, je ta organizacija še vedno nezadostna, čeravno ji moramo priznati veliko aktivnost. Med nami je še veliko potrebe po pomoči, posebno moralne in duhovne, ki je civilna oblast ne more nuditi.

Sveti Stolici je znano, da je precejšnje število protestantskih pastorjev zapustilo državno cerkev in pristopilo h katoliški Cerkvi; drugi pa so na tem. Zakaj bi ne uporabili teh duhovnikov, toliko bolj, ker jih primanjkuje? Več teh nekdanjih pastorjev živi v slabih finančnih razmerah. Treba jim je nuditi vsaj take življenjske razmere, kot so jih imeli prej, da ne bodo prisiljeni obrniti se k drugim zaposlitvam, kar bi lahko bilo zanje usodno.

Duhovniški poklici, do nedavnega zelo redki, se sedaj množijo, nastaja tako problem vzgoje bodočih domačih duhovnikov.

V Tridentu ob 400-letnici tridentinskega koncila

Od 2. do 6. septembra se bo vršil v Tridentu mednarodni kongres za cerkevno zgodovino, ki se ga bodo udeležili znanstveniki iz različnih dežel. Med govorniki bodo kardinal Bea, msgr. Parker iz Oxforda, profesor Hauteocour iz Francije in znani dominikanec Meersann. V okviru nadaljnjih verskih in kulturnih prireditev za proslavo 400-letnice tridentinskega koncila, bo v Tridentu od 8. do 15. septembra tudi razstava znamk za zbiravce nabožnih znamk, ki se je bodo udeležili odlični zbiravec znamk iz Evrope in Amerike. V oktobru pa bo nemško kulturno društvo Goerresgesellschaft, ki bo med drugim objavilo vse spise koncilnega koncila, imelo v Trentu svojo glavno skupščino.

Do sedaj so morali škofje pošiljati tiste redke kandidate v semenišča v inozemstvo, kar ni prav. Bolje je, da se pošljejo v eno samo semenišče; najprimernejši bi bil zavod »Beda« v Rimu.

Kot rečeno, nam to pismo poda precej razgledno sliko stanja okoli katoliške Cerkve na Švedskem, ki nam je bila dokaj neznana. Revije, filmi in »anekdote« nam bolj govorijo o »naprednosti« Švedov, še bolj Švedinj, kot da bi bila le ta pravovernna slika Švedske, zato imamo napačno ali vsaj nepopolno poznanje o tej deželi.

Švedskih katoličanov ni prav veliko (okoli 20.000), ker je katoliška Cerkev na Švedskem še razmeroma mlada (od leta 1860), a so delavni in goreči, precej je spreobrnjenec. Najbolj znani osebnosti sta gospa Barbara Alving, »leteča« časnika in radijska uslužbenka, ter mladi pisatelj in obenem radijski uslužbenec Goran Dahlin.

Katoliški izobraženci zavzemajo važna mesta v javnem življenju, zato je njih vpliv precejšen. Po zaslugi duhovnikov in s pomočjo teh laikov vsako leto narašča število spreobrnjenec, predvsem med izobraženci.

Dušan Jakomin

Važen govor PAVLA VI.

Preteklo nedeljo je papež Pavel VI. obiskal znano opatijo grških bazilijancev Grottaferrati blizu Rima. Tam je sv. oče daroval sveto mašo in imel zelo pomenljiv in važen govor o odnosih med katoliško Cerkvijo in ločenimi kristjani. Pokazal je, da hoče po poti sprave hoditi za svojim prednikom Janezom XXIII. in morda narediti še korak naprej, kot je izpričal obisk škofa iz Frieburga v Švici msgr. Charriera v Moskvi pri patriarhu Alekseju za njegovo 80-letnico. Monsignor Charrier je tja odpotoval kot poslanec Pavla VI., da izroči patriarhu Alekseju osebne čestitke sv. očeta.

Sv. oče se je tudi zavzel za budiste v Vietnamu, ki jih Diemova vlada preganja in jim krati njihove pravice. Po diplomatski poti je o tem opozoril predsednika Diema.

Govor sv. očeta so uradno izročili časnikarjem v Vatikanu preteklo nedeljo popoldne. O tem bomo več poročali prihodnjic.

Spomini na romanje

Ob raznih prilikah obujamo spomine na letošnje skupno romanje v Avstrijo. Koristno in dobro bo, če še kaj zapišemo:

— Ko smo se zadnje julijsko nedeljo zbirali pred votivno cerkvijo, tedaj prišumi neka gospa romarica in na ves glas dopoveduje, da je na Dunaju lepše spala kakor v M. Celju; rekla je tudi, da je vprašala mnoge druge in da so vsi potrdili. Tako sem bil pred mašo kregan, češ, zakaj smo prejšnji večer strašili in napovedovali slab počitek. Če bi tista gospa vprašala res vse romarje, če bi zlasti vprašala, kako je počivala velika skupina mož v nekem mladinskem hotelu, tedaj bi vse drugače izgledalo. Ako ne bi videl z lastnimi očmi, ne bi zapisal, da so naši možje in fantje počivali na Dunaju prav po vojaško ali še slabše; mislim, da imajo vojaški slabše samo na frontah. Sicer je bilo vse čisto in snažno, a trdo in ozko in postelje v nadstropju — za 50, 60 letne može! Kljub vsemu so se naši može imenitno izkazali, se zabavali ob spominih na kasarne ali tudi na Koroneo, kjer je bilo med vojsko še dosti slabše.

— V soboto prej smo lačni in trudni prisopihali v veliko restavracijo Schwechatthof, ki je obenem velika pivovarna. Tedaj sta mi oba šefa rekla, da se bo tu prodalo malo piva, ko je med tolikimi ženskami tako malo moških. Še pri istem kosilu, zlasti pa zvečer sta že zelo drugače mislila, saj so morali postrežbo pri pivu kar potrojiti... Tu pa je nekdo pametno dodal: zato pa je slo vse drugo tako počasi, da si bil od solate do krompirja dvakrat lačen!

— Natakarji in strežniki so nam tudi pozneje rekli, da smo bili sami krivi, če so bolj počasi stregli. Če ne bi toliko peli, bi slo vse bolj hitro. Tako pa so poslušali naše petje, zlasti še pri zadnjem kosilu. Ko je g. Vidmar pel svojega »župana« in pozneje g. misijonar svoj kitajski solo, tedaj so celo kuharji kukali iz kuhinje in poslušali izredne melodije, ki jih niti na Dunaju ne slišijo vsak dan. Tu še omenim onega strežnika, ki se je pritožil, da mu manjkajo boni za 5.000 lir. Takoj po obvestilu so prišli boni na dan in mož se je lepo zahvalil in opravičil, ker je prejšnji večer pozabil do konca pobrati.

— V Marijinem Celju smo imeli v cerkvi kar lepo število stalnih opazovavcev. Med drugimi sta bila dva turista iz Frankfurta. Vedno sta vpraševala za spored naših pobožnosti in menda bila res vedno navzoča. Nista se mogla načuditi našemu skupnemu petju. Pohvalila sta tudi organista, ki je tako odlično spremljal večkrat tudi težko pesem; mislila sta na zborni »Marija skoz življenje«. Podobno so se izrazili patri — varuhi svetišča; pater prior stalno pravi, da je najlepše takrat, ko pridejo slovenski romarji, zlasti s Koroške, odkoder prihajajo vsako leto.

— Se eno iz Marijinega Celja. Tu smo imeli neki hotel — ime pustimo —, kjer smo pred šestimi leti zelo slabo naleteli in je bilo kar več pritožb. Gospodar je sedaj še vedno isti, a letos se je odlično izkazal, kakor lahko izpričajo vsi Goričani, ki so bili tam gostje. Križ pa je vedno s tem »Hoferm«; saj drugo bi še slo, le navadne juhe ne spravijo skupaj. Ko

se zopet kdaj odločimo za lepo Marijino Celje, tedaj bomo poslali prej par naših mladih kraških romaric v ta hotel, da pokažejo Avstrijкам, kako se nameša navadna fiziološka juha za Tržačane. Tako bo končno tudi tukaj dobro, kakor so doživeli Goričani pri »levu«.

— Mnogi, ki berete te spomine in doživljate, dobro veste, kakšna borba je nastala v Praterju, ko smo se zgrnili okrog one barakice, kjer prodajajo listke za veliko razgledno kolo. Huda žena za okencem je koj spoznala, da gre zares, da je ograja in njena bajta v nevarnosti, zato je zaloputnila okence in hitro iskala pomoč. Takoj je prišel šef — direktor oddelka, nekako 80 let star; ko je zvedel, da smo Tržačani, se je nasmehnil, stopil med nas k oknu in nastal je red in mir prve vrste; vsi smo srečno dobili listek in si ogledali Dunaj z velikega kolesa. Huda žena za okencem pa nas ne bo kmalu pozabila in ko pridemo zopet kdaj pred njeno barako, vam povem, komu je primerjala našo bojevitost za listke in prednost.

— Po končanem romanju smo iz raznih pisem zvedeli, da smo odnesli tudi par rekordov in sicer te tri: doslej je bilo v tem letu največje romanje v Marijinem Celju naše s Tržaškega in Goriškega. Tako so nam rekli patri. V oni restavraciji na Dunaju pa že več let niso imeli tako velikega števila gostov v dveh dvanajstih. Enako se je pohvalil gospodar imenitnih »cestinov« v Trbižu, kjer še nikoli niso dali večerje celemu vlakcu. Pohvalimo ga tudi mi, ker so dobro večerjo tako hitro in prijazno razdelili.

Ti rekordi in spomini niso končno nič kaj posebnega in izrednega, zanimivi pa so svoje pa so le in zato sem jih napisal. Največji rekord in najlepši spomin pa ostane za vse romarska maša s številnimi sv. obhajili in tihe ure, ki smo jih preživeli v molitvi pred Marijo v njenem lepem planinskem svetišču.

Fr. Stuhčec

Dodatek: Skupno fotografijo z romanja boste dobili vsi, ki želite. Kdaj in kje, bomo objavili prihodnji teden. Gospod Zorko je na poti z Dunaja razglasil željo mnogih, da bi šli drugo leto zopet v Lurd. Kakor sedaj slišimo od raznih strani, res mnogi to želijo in hočeje. Še več: iz glavne Marijine družbe v Trstu je prišla misel in velika želja, da bi obenem z Lurdom obiskali Fatimo in sicer nekateri iz Lurda naprej in nazaj kar z letalom. To so želje, kako pa bo, to bomo zvedeli drugo leto v tem času, ko bomo obujali spomine na Lurd in tudi Fatimo, če bo božja volja.

Za pravice črncev

Priznati in braniti enake pravice črncev, je krščanska dolžnost, tako je izjavil škof iz Toleda v Ohaio msgr. Rehring v pastirskem pismu vernikom svoje škofije. Škof je povabil vernike naj popravijo krivice, ki so jih v preteklosti trpeli črnci in trdil: zavedati se moramo, da rasnega problema ni moč rešiti na čustvenem področju, ampak na področju razuma. Gleddati moramo v obraz resnici brez strahu za posledice. Bog nam je dal zapoved ljubiti svojega bližnjega kot sami sebe.

Poletna moda

V avtobusu sem nekega dne slučajno sledila pogovoru dveh mož. Po cesti je ravno hodila neka ženska, ki je bila oblečena, kot da bi se sprehajala ob plaži. »Glej jo,« je rekel prvi, »če mi gremo ven v spodnji majici, nam dajo takoj globo, češ da ni dostojno.« »Toda, mar je dostojno,« je povzel drugi, »če hodijo ženske po mestu napol nage in razkazujejo svojo goloto še z nekakim ponosom? Kakšna nesramnost!«

Zabolelo me je, da sem kot ženska morala slediti temu pogovoru, a v dnu duše sem obema dala prav. Morda bi se utegnili kaka predstavnica nežnega spola užaliti, da moški s takim prezirom govori o njej. Toda kdo je kriv, če moški zgubi spoštovanje do ženske, če jo gleda zgolj kot orodje?

Letošnje poletje nam je prineslo hudo vročino. Ali je s tem v zvezi letošnja moda? »Zelo praktično je imeti v tej neznojni vročini čim manj obleke na sebi,« — tako se nekateri izgovarjajo. Kaj potemtakem moški? Naj torej hodijo v službo enostavno in kopalnih hlačkah, »saj je tako vroče in se ne more gledati na eleganco. A tu bi hotela poudariti, da je med eleganco in dostojnostjo bistvena razlika. Človek zaradi večje praktičnosti lahko opusti marsikdaj eleganco, kajti ta tudi ni vedno umestna; nikjer in ob nobeni priliki pa ne bi smel pozabiti na dostojnost. To velja seveda skoro izključno za ženske, ki na to zelo rade pozabijo.

Mnogokrat vidim moške, s kakšnim pogledom se ozirajo na nekatere mimoidoče ženske in slišim njihove opazke. Tedaj se vprašam: »Ali se te ženske res ne zavedajo, kakšno pozornost zbuja? Ali pa se jim nasprotno zdi zelo laskajoče, da spremlja njihovo pot toliko pogledov?« Jaz bi bolj verjela drugi možnosti, kajti nemogoče se mi zdi, da ne bi ženska opazila, kadar jo drugi gledajo.

VPRAŠUJETE — ODGOVARJAMO

Kako je s katoličani v Skoplju

Neimenovani pošiljam 10.000 lir za prizadeje po potresu v Skoplju. Rad bi pa vedel, kako je s tamkajšnjim škofom in kaoliškimi duhovniki. Poročajte nam kaj, ker nas bo zanimalo.

N. N.

V odgovor Vam, neznan darovavec, in drugim lahko povemo, kar smo zvedeli iz nekega privatnega pisma. Skopljski škof msgr. Čekada in tudi vsi duhovniki v Skoplju so ostali živi. Eni niso bili doma, drugi so pa imeli srečo, da se jim ni nič hudega zgodilo. Pač so utrpeli občutno škodo cerkvene zgradbe, predvsem škofijska cerkev in pa škofijska hiša. Pri potresu so skoro vse izgubili. Prvič so bili ob vse v zadnji vojni, ko so Skoplje bombardirali in je pogorelo, sedaj pa so znova vse izgubili. Zato se vsem dobrim vernikom priporočajo za pomoč.

Vsi tisti, ki ste svoje darove za skopljske potrebe izročili v cerkvah ali pa na upravi KG, vedite, da bodo ti šli predvsem v pomoč vernikom iz skopljske škofije, o katerih sedaj veste, da so bili hudo prizadeti.

Poglavje zase pa so turisti, zlasti Avstrijke in Nemke, ki so znane zaradi svojih poletnih oblek. Po cesti srečaš stare in mlade, suhe in debele; toda, ne glede na to razliko se sprehajajo tako oblečene — ali bolje rečeno neoblačene — da se moraš nujno ozreti nanje. Svojo goloto razkazujejo kot največji zaklad, če-tudi je ta zaklad dokaj star.

Nikakor ni bil namen, da bi s tem člankom moralizirala. Hotela sem le povedati svoje mnenje, kajti mnogokrat me je kot žensko sram, da moram gledati druge, kako nesramno se razkazujejo. Zakaj nočejo razumeti, da na ta način mečejo svojo ženskost v blato? Kaj je lepšega kot ženska, ki zbuja povsod spoštovanje in ne nikdar ne pozabi na dostojnost, ki je njena največja in najlepša odlika?

M. Z.

RAZNE NOVICE

Odiseja indijskega vojaka

Indijski vojak Dorje Kaljung se je po osmih mesecih vrnil s himalajskega gorskega področja v svojo vas. Ko so lansko jesen Kitajci zasedli njegovo postojanko, se je skrtil in potem skušal doseči svoje poveljstvo. Toda ko je po več dneh dosegel poveljstvo, je videl, da je opuščeno. Zaradi mraza ni mogel naprej. Prezivil je v kasarni. Ko se je vrnila pomlad, je nadaljeval svojo pot. V začetku junija je končno srečal indijsko vojaško obhodnico, ki mu je pomagala dalje. Zaradi izčrpanosti so ga spravili naprej v bolnico. Ko se je vrnil v rojstno vas, je zvedel, da je njegova žena, ki je bila prepričana, da je umrl, pred enim tednom opravila pogrebne slovesnosti.

Ta primer nekoliko pove, v kakšnih razmerah se je vršil lansko leto spopad na meji med Indijo in Kitajsko.

Mariborski četvorčki

Mlada 23 letna mariborska strugarka Ana Atelšek je v soboto 3. avgusta povila v porodnišnici četvorčke. Dali so jim ime Ankica, Irena, Danijela in Branka. Anin mož je komaj 21 letni študent pedagoške visoke šole. Stanujeta v eni sami sobi. Zanimanje za četvorčke pa je v Mariboru veliko, zato upata, da jim bodo dobri ljudje pomagali. Četvorčki so vsi zdravi in čvrsti.

Slovenski oktet na Dunaju

V okviru elitnih poletnih komornih koncertov je med drugim pel pretekli mesec na Dunaju v palači Rasumofsky tudi Slovenski oktet iz Ljubljane. Izvajal je ciklus Gallusovih motetov ter drugih jugoslovanskih in črnih pesmi. Občinstvo je bilo nad izvajanjem silno navdušeno tako, da je oktet moral na koncu še nekaj pesmi dodati.

Spretnost dveh kapitanov

je preprečila težke nesreče
Benetke so bile v soboto in v nedeljo pozorišče dveh težkih nesreč, ki sta se na

Stari Pariz izgublja svoje privlačnosti

Na Montmartru so bili slikarji tako domači, kakor golobi na cerkvi Notre Dame. Danes jih ni več. Pregeljala jih je policija. Le redki se še ustavljajo na ploščadi in slikajo mogočno kupolo Sacré Coeur, obdano z nešteti stolpiči. A še ti bodo to kupolo slikali le enkrat, največ dvakrat, potem jih bo policija pregnala. Po novih določilih pariške policije smejo slikarji le največ dvakrat slikati kupolo in, če hočejo sliko prodati, jo morajo takoj, dokler so barve še sveže. Vsa sleparija modernih slikarjev ni nič pomagala. Mnogi so na že stare slike znova potegnili s čopičem, da se je slika zdela komaj dovršena. A policija je kmalu tudi to »pogrunjala« in ujaljeni slikarji so drug za drugim zapustili staro gnezdo na Montmartru in se razleteli na vse strani. Tako je izginila ena največjih karakteristik starega Pariza.

srečo še dobro zaključili.

Do prve je prišlo v soboto, ko se je motorna ladja »Ercle« vračala s Punta Sabbiona v Benetke s 700 turisti na krovu. Ob trenutku pristanka je na krov ladje zagnal grški mornar iz sosednje ladje steklenico piva. Na krovu je nastala panika in ladja se je hudo nagnila in bi se gotovo prevrnila, da ni spretnost kapitana tega preprečila.

Do podobne nesreče je prišlo v nedeljo proti večeru, ko se je z Lida vračala v Benetke ladja »Concordia« z 800 potniki na krovu. Nenadoma so odpovedali stroji in namesto zmanjšane brzine se je ladja z vso močjo pognala naprej in zaletela bi ob bankino, kjer je čakala velika množica na ukrcanje. Kapitan je tedaj z izredno prisotnostjo duha okrenil ladjo v majhen pristan, kjer so bili motorni čolni, na srečo prazni. Ladja je zdrabila šest motornih čolnov in nasedla na bankini. Škodo cenijo na 30 milijonov lir.

Meredith je dosegel doktorsko diplomu

Črnski študent Meredith James je dne 18. avgusta prejel na misisipski univerzi doktorsko diplomu. Meredith je prvi črnski doktor, ki je izšel z univerze v Misisipiju v 115 letih njenega obstoja. Pred 282 dnevi je Meredith prišel na misisipsko univerzo z namenom, da bi tu dovršil svoje visokošolske študije. To je bilo vzrok ostrih in hudih rasnih diskriminacij, katere je v glavnem vodil guverner Rose Barnett. Meredith pa je kljub tej ostri gonji zmagal in njegova zmaga je tudi zmaga črnega prebivalstva, ki je v njem pridobila velikega zagovornika.

Gore in ceste so zahtevale svoje žrtve

Bilanca srednopolnih počitnic je v vsakim letom težja. Vendar če pomislimo, da je 15. avgusta krožilo po italijanskih cestah 6 milijonov avtomobilov, se ne bomo čudili, če je taka armada avtomobilov povzročila 3500 cestnih nesreč. Vendar bi

marsikatero lahko preprečili, če bi vozači bili bolj disciplinirani. Kdor je v teh dneh krožil po cestah, je marsikaj doživel in videl »cestne zakone«, ki si jih ustvarjajo brezvestni vozači.

Italija je v teh poletnih počitnicah znamenovala višek in po vseh letoviščih, ob morju in jezerih ter v hribih, si lahko slišal besedo: vse zasedeno. Velika mesta so se izpraznila: z avti, z motorji, z vlakmi so meščani drveli v vse smeri. Mesta bi ostala malodane prazna, ko bi jih ne napolnili tuji, ki so preplavili italijanski polotok od severa do juga. Računajo, da je v teh dneh prišlo v Italijo poldrugi milijon tujcev. Največ je seveda Nemcev, na drugem mestu so Avstrijci, Francozi, Belgijci in prebivavci severnih dežel, zlasti Holandci. Cestna policija je imela ogromno dela in ko bi bila povsod pričujoča, bi 15.000 cestnim globam sledile še druge. Kakor vedno je tudi na te lepe dneve oddiha v božji naravi padla težka senca smrti. Italijanske ceste so zahtevale 92 mrtvih in nad 2000 ranjenih.

Tudi gore so v teh dneh zahtevale svoje žrtve. Dne 14. avgusta je na hribu Arpette v švicarskih Alpah zmrznila mlada švicarska gospa in njen 7 letni sinček. Umrla sta od mraza in strahu po nesreči, ki je nastala, ko sta dva njuna spremljevalca padla v prepad. Pozneje so ju težko ranjena s helikopterji rešili, za gospo in sinčka pa ni bilo več pomoči.

V hribih, nad dolino Tovel se je pri trganju planik smrtno ponesrečil 37 letni rudar Mario Inama, ki se je pred dnevi vrnil na poletne počitnice iz Nemčije. Med dolinama Isarco in Gardena se je na isti način ponesrečil 17 letni Mauro Martini iz Colegna. Ko so ga našli, je v roki še tiščal šopek planik. Na Torre Venezia, v skupini Civetta, sta se smrtno ponesrečila dva priznana milanska plezavca, 25 letni Sandro Figlio in 22 letna Fiorella Moretti. Zdi se, da je bil z njimi še tretji plezavec.

Na severni steni Eigerja sta našla smrt dva mlada Španca. Bila sta že nekaj dni v steni in sta umrla od mraza in slabosti. Pilot helikopterja, ki je obletel steno, je izjavil, da se ne ganeta več in sta pokrita s snegom, a še vedno privezana na skalo.

Na ledeniku Rutor so našli dne 16. avgusta truplo pred dvanajstimi leti izgignega salezijanskega duhovnika prof. Angela Viscardijskega iz Coma. Ponesrečil se je 5. septembra 1951 in šele premikajoči ledenik ga je zopet vrnil zemlji.

»Zakleti« Fiumicino

Toliko polemik je že bilo zaradi rimskega letališča Fiumicino, da so mu ljudje nadeli ime »stregato« (zaklet). Vsem neštetim nevestnostim so se sedaj pridružile še nove. Pretekli teden so se nenadoma zrušili štirje stebri na katerih sloni avtocesta, ki povezuje rimsko mesto s Fiumicinom. Stebre je požrlo blato. Teren preko katerega so speljali avtocesto je zelo močvirnat in negotov, vendar inženirji kljub temu zagovarjajo ta slučaj, ki da ni edini pri gradnji avtocest. Škoda je za nekaj deset milijonov lir. Po zadnjih vesteh se je zrušil še ostali del nadvoza, ki povezuje Rim s Fiumicinom, in nevarnost grozi tudi železniški progji.

ZA DOBRO VOLJO

Napoleon ali Ulbricht?

»Kdo je največji general v zgodovini?« vpraša profesor na nekem liceju v vzhodnem Berlinu.

»Napoleon,« odgovori dijak.

»Ne,« se oglasi neki drugi dijak, »to je naš tovariš Ulbricht.«

»Pojasni, zakaj,« se začudi profesor.

»Zato, ker je naš tovariš Ulbricht pognal v beg 3 milijone ljudi, 17 milijonov pa je njegovih ujetnikov.«

Računi v gospodinjstvu

Prepir v družini. Mož, besen pregleduje račune, ki mu jih je predložila žena po svojih nakupovanjih.

»Ali si kdaj pomislila, da bi ne potrosila več, kot so naše denarne zmožnosti?«

»In ti, si kdaj pomislil, da bi zaslužil več kot so naše denarne zmožnosti?«

Radio Trst A

Spored od 25. do 31. avgusta

Nedelja: 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice sv. Justa. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Poletno popoldne«. — 12.00 Slovenska nabožna pesem. Cerkevni zbor iz St. Mavra. — 12.15 Vera in naš čas. — 21.00 Folklorja z vsega sveta.

Ponedeljek: 12.15 Iz slovenske folklorje: »Metev in teriteve«. — 18.30 Sodobni italijanski skladatelj: Ildebrando Pizzetti: Suita iz »Pisanelle«. — 19.00 Johannes Brahms: Madžarski plesi št. 1, št. 4 in št. 6. — 19.15 Izvenevropska sporna ozemlja: (9) »Palestina«. — 20.30 Antonio Smareglia: Istrska svatba, opera v treh dej.

Torek: 12.15 Potovanje po Italiji. — 19.15 Z mamico po sončnih stezicah. — 21.00 Znameniti gorniki v Julijskih Alpah: (7) »Henrik Tuma«.

Sreda: 11.45 Ameriški odmevi. — 12.15 Za naše žene. — 18.30 Simfonične pesnitve: Franz Liszt - Bedrich Smetana. — 19.00 Sopranistka Mileva Pertot. Na sporedu so samospevi Josipa Pavčiča. — 19.15 Scipio Slataper: »Moj Kras« - 8. oddaja. — 21.00 »Graščina«, vesela in žalostna burka v treh delih.

Četrtek: 11.45 Glasbeno potovanje po Evropi. — 12.15 Znameniti gorniki v Julijskih Alpah: (7) »Henrik Tuma«. — 19.00 Pevski zbori Julijske Benečije in Furlanije: Zbor »Ernesto Solvay« iz Tržiča. — 19.15 »Potovanje na mesec«, dramatizirana zgodba. — 21.00 Simfonični koncert orkestra Tržaške filharmonije.

Petek: 11.45 Jugoslovanski orkestri in pevci. — 12.15 Pogled na svet. — 18.30 Iz del dunajskih klasikov: Ludwig van Beethoven: Velika fuga, op. 133; Wolfgang Amadeus Mozart: Trije nemški plesi K. 605 in Contradanza K. 535. — 19.00 Violinist Pavel Skabar. — 21.00 Koncert operne glasbe. — 22.00 Uporni Beatniki: (3) »Predhodniki in mojstri«.

Sobota: 11.45 Italijanski akvarel. — 12.15 Za naše žene. — 15.30 »Hišo bo treba prenesti«, drama v štirih dejanjih. — 18.30 Tržaški skladatelj: (9) »Aldo Michelini«. — 19.15 Na počitnicah - 9. oddaja. — 20.45 Slovenski oktet.

15. marijanski shod na Opčinah v nedeljo 8. sept. - Rojaki, pridite!

Utisi s potovanja

(IV. nadaljevanje)

NOVE OBLIKE APOSTOLATA

Ko je sv. oče Janez XXIII. sklical vesoljni cerkveni zbor, je med drugim dejal, da bo njegova naloga približati Kristusov evangelij sodobnemu človeku in s tem Cerkev današnji družbi. Sedanjí čas ni torej toliko bolan zaradi kake izredne krive vere ali kakega razkola, kot je bilo večkrat v preteklosti, temveč boleha na slabokrvnosti, bi lahko rekli, ker ne pozna evangelija; tega pa ne pozna, ker mu ga ne znamo prinesiti v zanj dostopni obliki.

Podoba je, da se tega v večji ali manjši meri zavedajo povsod po krščanskem svetu. Zato pa je tudi povsod opažati iskanje novih prijemov, novih metod, novih načinov, kako podajati stare verske resnice sodobnemu človeku. Rekli bi, da gre za nove oblike apostolata, pastirovanja, katehiziranja. V tem oziru brez dvoma prednjačijo nekatere dežele izven Italije: Francija, Nemčija, Belgija in Holandska. Poleg tega lahko dodamo še nekatere škofje iz misijonskih dežel. Da je v resnici tako, se je pokazalo tudi v prvem delu koncila, ko so razpravljali o liturgiji. Iz tega, kar

vemo, je dovolj razvidno, da so največje novosti zagovarjali predvsem episkopat iz omenjenih dežel Evrope in pa nekateri škofje iz misijonov.

Kako v omenjenih deželah Evrope iščejo novih potov in dušnem pastirstvu, lahko vidiš na vsak korak. Omenil sem že liturgično obnovo. Ta najbolj zadene nas, ki prihajamo iz Italije. Tu se namreč dogaja, da imaš polno cerkev vernikov, a pri maši si sam s strežnikom, kajti vsi ostali so le nemi prisostvovavci. Tega v severnih deželah ni več. Tam v cerkvi med mašo res vsi odgovarjajo mašniku, vsi so nekako sodaravavci. Vsi imajo ali molitvenik v roki ali posebne brošurice, ki jih vsako nedeljo razdelijo vsem prisotnim in v katerih najdejo besedilo nedeljske maše in odgovore; pa tudi kratko razlago, da jo nesejo tistim, ki v cerkve ne morejo. V Italiji smo še zelo daleč od take udeležbe pri maši, čeprav se je tudi tukaj že marsikaj storilo v tem oziru. V Sloveniji in sploh v Jugoslaviji skušajo dohiti severne dežele in se tam liturgično življenje zelo lepo razvija kljub težavam, ki jih imajo, ker ne morejo vernikom postreči z verskim tiskom, kot jim lahko postrežejo drugod.

Pa tudi drugače si v teh severnih deželah prizadevajo, da bi šli v korak s časom. To velja predvsem pri vzgoji mladine in

pri socialnem skrbstvu. V tem oziru bi omenil predvsem red Katchistinj evharističnega križarstva, ki smo se z njimi srečali na Holandskem.

To je nov red, ki ga je ustanovil holandski duhovnik Frencken (umrl leta 1946). Danes je razširjen na Holandskem, segel je pa že tudi na misijonsko polje v Braziliji. Pred vojno so se katchistinje naselele tudi v Sloveniji, in sicer v Mariboru, kjer so imele svojo postojanko na Betnavi. V Slovenijo jih je uvedel duhovnik mariborske škofije Oberžan. Ta je bil sprva izseljenki duhovnik v Liegeu v Belgiji. Od tam je obiskoval slovenske ljudi tudi na Holandskem in tu v Bredi spoznal novi red katchistinj, ki so se prav takrat začele razvijati. Ugajala mu je zamisel novega reda in je zato poskrbel, da je prišla na Holandsko gđ. Olga Zadravec, vstopila v novi red in nato postala soustanoviteljica prve hiše katchistinj v Mariboru. Lepo se je razvijala ta prva postojanka, dokler ni prišla druga svetovna vojna, ki je vse njih delo uničila. Nekatere slovenske članice so pomrle, druge so ostale na Holandskem, tretje so doma in pomagajo duhovnikom po nekaterih župnijah. V Bredi na Holandskem, kjer je materna hiša katchistinj, se je zgodilo, da smo se slučajno srečali z eno takih katchistinj iz

Slovenije in pa še z neko drugo, ki biva v Bredi. Tako smo tudi na daljnem Holandskem našli slovensko družbo in se počutili kot doma.

Prijazne katchistinje so nam razkazale svojo hišo in posebno še grad Bouvigne pri Bredi, kjer je glavni stan njih apostolskega dela. To je res lep kotiček, rekel bi romantičen košček holandske zemlje. Nekoč je bil last knezov Oranje, to je sedanje vladarske hiše. Leta 1931 ga je do tedanjí lastnik daroval katchistinjam, ki so v njem uredile posebno socialno šolo. Sredi ribnika je grad, obdan okrog in okrog z vodo, kakor stari gradovi. Poleg gradu so pa zgradili še nova poslopja, ki jih potrebujejo za svoj namen. Tu v tem gradu sredi lepih vrtov in zelenja zbira predvsem mladino. Tu imajo vsakovrstne tečaje. Predvsem velja omeniti tečaje za zaročence. Udeležujejo se jih istočasno ženi in neveste, kakih 20 do 30 vsakokrat. Predavajo jim duhovniki, zdravniki, katchistinje same in druge primerne osebe. Predavanje sama so bolj razgovor kot pa predavanje. Vršijo se v lepih gosposkih sobanah, ki so vse v preproh. Sedijo v mehkih foteljih. Skratka vse je izbrano in privlačno ter udobno.

Poleg tečajev za zaročence imajo še druge tečaje za socialno skrbstvo, za pripra-

vo hišnih pomočnic, ki gredo v družine, kjer ni matere, ker je bolna ali ker je umrla. Take hišne pomočnice ostanejo v družini čez dan in nadomestujejo mater. Ker gre tu za velik socialen blagor, prispeva tudi država znaten del k stroškom. V tem gradu sprejemajo tudi družine za oddih, otroke v oskrbo, kadar ni staršev itd. Katchistinje opravljajo torej vsestranski apostolat, kakor ga zahtevajo potrebe moderne družbe. Nobeno polje jim ni tuje, od skrbi za reveže do obiskovanja družin, od tečajev za zaročence do raznih duhovnih obnov in kongresov za različne stano-ve. Vsem so na uslugo, povsod skušajo pomagati, vsem so odprte njih hiše, posebno še grad Bouvigne.

Svoj apostolat v moderni družbi morejo še bolj uspešno vršiti povsod, v vsakem okolju, ker ne nosijo redovne obleke. So redovnice, a brez predpisane redovne obleke. So le čedno oblečena dekleta z majhnim križcem na prsih. Ker so katchistinje, skrbje tudi za pouk krščanskega nauka, zato imajo v materni hiši bogato knjižnico raznovrstnih katehetskih del. Izdajajo tudi svoje revije.

Tako se te redovnice vklepajo v prizadevanje sodobne Cerkev, da ponese evangelij resnice in ljubezni med ljudi, ki so se evangeliju odtujili.

(se nadaljuje)

GORIŠKE NOVICE

ZVEZA DEKLISKIH KROŽKOV

privedi v mesecu septembru

→ GOSPODINJSKI TEČAJ

Tečaj bo v zavodu sv. Družine v večernih urah. Trajal bo en mesec. Dekleta in mlade žene, prijavi se takoj na upravi Katoliškega glasa, ker je število udeleženk omejeno! Podrobnosti boste zvedele pozneje.

Gorica bo postala moderno mesto

V primeri z drugimi velenesti je Gorica še vedno podeželsko mesto. Vendar se lahko ponaša z vrsto modernih stavb in visokih stolpnic, ki kakor gobe po dežju rastejo iz tal. Zadnjič smo poročali, da bodo na koncu ulice Mazzini sezidali 19 nadstropno stavbo. Po zadnjih vesteh pa bodo v doglednem času sezidali v ulici Garibaldi 12 nadstropni nebotičnik. Načrt za to stavbo je predložil trgovec Bigot in nebotičnik naj bi sezidali na prostoru stavbe št. 6, ki bi jo seveda morali podreti. Nebotičnik bodo nekoliko pomaknili, da bo v isti vrsti z gledališčem Verdi. V njem bodo v prvih štirih nadstropjih namestili trgovine in pisarne raznih uradov in ustanov, v višjih nadstropjih pa bodo hotelski prostori z najmodernejšo ureditvijo.

Družba AGIP namerava zgraditi v neposredni bližini Rdeče hiše hotel, ki naj bi služil predvsem za potnike, ki prihajajo iz Jugoslavije.

Padre Giorgio bo zapustil Placuto

Pater Giorgio, ki že sedem let vodi župnijo na Placuti, bo v kratkem zapustil to faro, ker je prestavljen na drugo mesto. V nedeljo 19. avgusta je priljubljeni pater naznanil vernikom v cerkvi svoj odhod. Vest so vsi sprejeli s težkim srcem.

Sovodnje

Občinska seja

Dne 16. avgusta se je občinski svet sestal na poletno zasedanje. Odobril je vrsto različnih postavk: Podaljšal je pogodbo z davčno iztirjevalnico za nadaljnjih 10 let; odobril draginsko doklado občinskim uslužbencem, kakor določa zakon (2.400 lir na mesec). Z družbo I.S.E.S. je sklenil pogodbo za zidanje novih in popraviljanje dosedanjih šol. Ta družba je bila namreč ustanovljena z zakonom z dne 24.7.1962 prav s tem namenom, da gradi šole v malih in obmejnih občinah.

Pri slučajnostih sta se oglasila svetovalca z Vrha in povprašala g. župana, zakaj je Vrh tako zapostavljen, da ima najbolj razrite ceste v občini. Nadalje zakaj ni na Vrhu javnega telefona in otroškega vrta. Za zgled sta postavila bližnjo občino Zagraj, ki zelo skrbi za sosednjo Martinščino, in pa Steverjan, kjer imajo že dokaj asfaltiranih cest in tudi otroški vrtec. Ker imajo na Vrhu tako slabe ceste, ni pač pričakovati, da bi tja gor zahajali tuji in da bi se razvil turizem, čeprav ima tudi Vrh svoje zanimivosti, ki bi ob nedeljah privlačila tuje goste.

G. župan je v odgovor pojasnil, da so na občini že zdavnaj izglasovali sklep o asfaltiranju cest v občini in tudi za telefon na Vrhu, toda višja oblast da noče nakazati potrebnih fondov. Glede vrteca pa je trdil, da je premalo otrok; če bo pa število otrok naraslo, da bodo tudi za vrtec poskrbeli. Vsekakor pa da Vrh ni zapostavljen, le da ima težje pogoje kot druge vasi v občini, ker neurja bolj škodljivo cestam v hribu kot pa v dolini, kjer voda ob nalivih ne tako dere. Končno je pristavil, da bi za vzdrževanje cest na Vrhu morala prispevati tudi vojaška oblast, ki se teh cest v veliki meri poslužuje.

Pok. Franc Uršič

Dne 16. t. m. je dokončal svojo življenjsko pot 83 letni Franc Uršič, po poklicu kamnosek. Pred leti je praznoval s svojo soprogo v krogu svoje družine zlato poroko. Pokojni Franc je bil izmed zadnjih ročnih delavcev kamnarske stroke v Sovodnjah še iz pred prve svetovne vojne.

V svojih mladih letih se je kot delavec boril s svojimi tovariši za doseg 8 urnega delovnega dne in za druge delavske pravice, ki jih v tistem času delavci niso imeli, kot jih imajo danes.

Naj v miru počiva!

Soprogi Mariji ter družini in ostalim sorodnikom naše iskreno sožalje.

Preplah v hiralnici v ulici Diaz

V noči od sobote na nedeljo je sumljivo škripanje nad oddelkom sv. Ane v hiralnici v ulici Diaz prebudilo patre in postrežnike, ki so takoj poklicali gasilce. Ti so dognali, da se je zrušil strohenel tram na strehi in je streha padla v podstrešne prostore. Ker je tisto noč močno deževalo, je dež pokvaril strop kapele in oddelka sv. Ane. Zaradi varnosti so omenjene dele hiralnice izpraznili in delavci so že na delu, da nadomestijo porušeno streho.

Koča sv. Jožefa v Žabnicah

Tudi letos je vse živo v naši koči. Najprej so bili v njej otroci iz Zavoda sv. Družine, nato smo fantje iz Alojzijevega končali svoje tritedensko letovanje.

Lepo je bilo v koči, obdani od smrek in borov. Krasni so bili izleti, ki smo jih delali v razne kraje, saj Zabnice nudijo toliko možnosti v tem oziru. Kar dvakrat

TRŽAŠKE NOVICE

O povišanju cene nekaterim vrstam kruha

Prejšnji teden so v nekaterih pekarnah začeli prodajati nekatere vrste kruha po občutno zvišanih cenah. Znano je, da vlada v Trstu poseben dogovor glede cene kruha. Tržaški peki dobijo v ta namen vsako leto določene količine moke po znižanih, oziroma političnih cenah.

Zaradi tega se sedaj vodijo razgovori med prefekturo in udruženjem pekov v zvezi z omenjenimi poviškimi. V teku tedna se bo izvedelo, ali so bili poviški cene kruhu upravičeni in v skladu z omenjenim dogovorom iz časa Z.V.U. ali ne.

»Bomba« v Standi

Preteklo soboto okoli enajste ure je neznanec telefoniral na Tržaško kvesturo naslednjo vest: »Ne bo minilo dvajset minut in v veleblagovnici Standa v drevoredu XX. septembra bo eksplodiral peklenjski stroj!« — Policija je takoj sporočila vest ravnateljstvu Stande, ki je nemudoma po zvočnikih obvestila nakupovalce, naj tako zapustijo prostore. Sodiijo, da je bilo ob tisti uri v trgovini okoli 3 tisoč ljudi.

Na lice mesta so prihiteli policijski agenti, ki so preiskali vse prostore. Za njimi so pregledali še pobiravci min ob sodelovanju vojaških oddelkov. Po skoro štiriurni temeljiti preiskavi so ugotovili, da je šlo v resnici za kruto šalo ali zavist kakoga neodgovornega človeka, ki bi lahko povzročil še marsikatero nevšečnost.

Veliki Šmaren v Trstu

Letošnji »feragosto« je tudi Tržčanom nekoliko ponagajal z vremenom. Zaradi tega ni zapustilo mesta toliko meščanov kot lansko leto, ker so se bali slabega vremena. To se je poznalo na krajevnih zabavnih prireditvah, ki so bile polnoštevilno obiskane.

Veliko število ljudi se je podalo na tradicionalno božjo pot na Repentabor. Proti večeru pa se je vršila v Starih Miljah tradicionalna procesija z lučkami, katere se je udeležil tudi tržaški nadškof.

Rekorden obisk Miramarskega gradu

Kakor vsako leto tudi letos ta biser ob Jadrano privablja številne turiste iz vseh krajev sveta. Prejšnji teden je pa obiskalo miramarski grad in park rekordno število ljudi: 2500 oseb v enem samem dnevu. Tako visokega števila turistov ni še bilo nikdar poprej.

Vsak večer se nadaljuje predstave »Zvokov in luči« izmenoma v italijanščini, nemščini in angleščini. Prav bi bilo, da bi predstavo pripravili tudi v slovenskem jeziku.

Pomanjkanje vode v Trstu

Med zadnjo vročino so v marsikaterem delu mesta in okolice, posebno v višjih legah, ostali nekaj dni brez vode. Tržaška občina je sicer pozvala potrošnike, naj z vodo varčujejo, toda zdi se, da poziv ni imel zaželenega uspeha. Sicer pa, po

smo bili na Sv. Višarjah, šli smo k Belo-peškim in Rabeljskemu jezeru, na Ukvan-sko planino in Tinji log in še marsikam. Veliko veselje je bilo »na potoku«, kjer smo se sončili in kopali, pa še vozili po pesku.

Niti nogometne tekme ni manjkalo. Pomerili smo se s fanti Marijine šole od Sv. Jakoba iz Trsta. Igra je bila zelo živahna na planinskem igrišču, obrobjenim s smrekami. Obe skupini sta dobro igrali, čeprav se je igra končala z zmago kočarjev 8:3.

Za nami so v kočjo prišla dekleta, ki bodo tu do konca avgusta.

Sv. Višarje

Lepa planinska višarska božja pot je letos precej obiskovana. Mnogo je romarjev, ki pridejo res s svetim namenom, da počastijo Mater božjo in ji priporočijo svoje potrebe in stiske. Mnogo pa je tudi turistov in turistk, ki pridejo včasih v nedostojnih oblekah, s katerimi kažejo svojo duhovno revščino, ker niti toliko olike, oziroma vzgoje nimajo, da bi vedeli, da vsaj na božjepotnih krajih ni treba razkazovati svoje nagote.

Romarji pa prihajajo od vsepovsod in so ob Mariji bratje in sestre v Kristusu. V vseh treh jeziki so postreženi, za vse je poskrbljeno tako, kot res mora biti tam, kjer se srečujejo trije narodi, tri jezikevne skupine. Bog daj, da bi vedno tako ostalo tudi v bodoče.

pravici povedano, so objektivne težave vmes. Predvsem se je na splošno znatno povečala njena potrošnja.

Ako pomislimo, da je leta 1950 bilo dovolj 29 milijonov 324 tisoč kubičnih metrov na leto, je bilo lani porabljenih skoro 40 milijonov kubičnih metrov vode.

Občinske oblasti se ukvarjajo s tem problemom, da bi ga enkrat temeljito rešile, kajti v današnji dobi je voda ena prvih potreb prebivalstva.

Turistična dejavnost na Tržaškem

Pokrajinska turistična ustanova misli še bolj razširiti svojo že dokaj pestro dejavnost. V ta namen namerava vstopiti v stik s sorodnimi ustanovami drugih krajev (Gradež, Lignano in Benetke), da bi si izmenjali izkušnje in informacije.

Turizem se je v pravem pomenu besede razvil na Tržaškem šele v zadnjih desetih letih in dosegel lepe uspehe. Če pa hoče še nadalje napredovati, je po mnenju odgovornih krogov potrebno sodelovanje vseh, ki so pri tem problemu zainteresirani. Posebno pozornost bi bilo treba posvetiti inozemskim turistom, ki so na poti skozi Trst v druge kraje.

V tem okviru bi bilo pozitivno dejstvo odprava vizumov na jugoslovanskem konzulatu.

Piščanci

Kaj bo z našo cesto? Vsak naliv jo razdere tako, da ne more noben avto v vas in pešci si skoro polomimo noge, preden pridemo do Rojana. Podobno ali še slabše je stanje na cesti, ki pelje iz Rojana do Lajnarjev. Noben avtotaksi noče peljati do teh dveh vasic, zdravniki se branijo priti k bolnikom, več ljudi si je že zaradi nemogoče poti zlomilo nogo.

Občinske finance so res v krizi, vendar ne sme pustiti občinska uprava sto družin v neposredni bližini mesta odtrganih od mesta. Z nekaj dobre volje ne bo tako težko najti potrebni denar za dokončno ureditev poti do Piščancev in Lajnarjev. Kaj nam koristi »zona verde«, v katero menda spadajo ti dve vasi, če je pa nihče ne more uživati. Kdor pride do razorne ceste, se obrne in gre nazaj. Proti upanju upamo, da se nas bo občinska uprava končno spomnila.

Prizadeti

Sv. Križ pri Trstu

Križani se oglašamo bolj poredko. Sedaj pa, ko gledamo vsak dan z veseljem delavce, ki delajo in žvižgajo na visokem železnem ograjdu okrog zvonika, ne moremo drugače, kot da vam povemo, da je tržaška občina po dolgih dveh letih vendarle pričela s popravilom našega že čez 400 let starega zvonika.

Kot smo vam že svojčas poročali, je nastala v zvoniku, zaradi premajhnega prostora oziroma zaradi prevelikih zvonov, ki so tolkli ob steno, precejšnja razpoka. Zato je bilo nevarno, da bi se lepega dne, čeprav morda še ne tako hitro, vse skupaj sesulo na cerkev, na mrtve — pokopališče je namreč prav zraven cer-

kve — ali pa na žive, ki prebivajo v sosednji pravkar popravljeni in okusno polbeljni hišici. Vsled te nevarnosti je tržaška občina že pred dobrima dvema letoma prepovedala zvonjenje. Od takrat naprej smo, kljub prepovedi zvonili — to moramo bolj po tiho povedati — toda samo ob priliki misijona, ki smo ga imeli lani, za velike praznike in seveda na praznik sv. apostolov Petra in Pavla, ki sta pri nas tako priljubljena. Na ta zadnji praznik bi morali dati cerkovnika in zvonarje zapreti, da bi ne zvonili. Zato je g. župni upravitelj raje molčal in v strahu poslušal in na trak posnel milo pritrkavanje zvonov medtem, ko se je dolga procesija vila po vasi.

Popravilo zvonika je prevzela tvrdka Pocecco iz Trsta. Do večera so porušili že skoraj pol zvonika, od križa do ure. Sedaj bodo začeli znova zidati porušeni del. Zvonik bo na zunaj ravno tak, tudi tako visok, kot je bil prej, le v notranjosti bo več prostora za zvonove. Tvrdka in mi upamo, da bomo, če prej ne, vsaj na sveto božično noč lahko spet »tenklijali«.

ZA DOBRO VOLJO

Profesor ne ve

Na šolskem izletu učenci oblegajo profesorja prirotopisa z vsemi mogočimi vprašanji.

»Gospod profesor, kaj je tisto, ki ima nešteto nog, dvoje zelenih oči, rumen hrbet s črnimi progami?«

»Res bi ne vedel,« zagodrnja profesor, »in ti bi vedel?«

»Ne, tudi jaz bi ne vedel, gospod profesor, a ta reč je na vašem vratu!«

Zdravniško poročilo

Protestantovski pastor nekega ameriškega naselja je ležal na smrt bolan. Njegovi prijatelji so razobesili pred vrata zdravniško poročilo.

Ura 18.: Zdravstveno stanje resno. Vročina 38,8, žila 140.

Ura 19.: Poslabšanje stanja.

Ura 21.: Naš pastor je začel umirati.

Ura 23.: Naš pastor Jones je odpotoval proti nebesom.

Naslednje jutro so našli pod temi poročili pripis:

Ura sedma zjutraj: Zelo smo zaskrbljeni. Pastor Jones ni še prispel.

Podpisan: sv. Peter.

Ne spleča se mu

Na skrajnem severu je k misijonarju prišel lovec, da bi se spovedal. Povedal je, da stanuje tako daleč, da bi potreboval 15 dni, da bi prišel do najbližje cerkve. Zato tudi k spovedi ne more.

»Pa bi vzletel,« mu svetuje misijonar, »tako bi vaš lov ne utrpel veliko škoda.«

»Tudi na to sem že pomislil,« odgovori lovec, »toda za male grehe je letalo le predrago, za smrtne pa preveč nevarno.«

ZAHVALA

Za dokaze sočutja ob tragični smrti našega dragega

Janeza Černic

se iskreno zahvaljujemo vsem. Posebno zahvalo smo dolžni č.g. župniku Komacu, baronu in baronici Bianchi, družini Pertuzzi, darovavcem cvetja, nosivcem in vsem, ki so nepozabnega pokojnika spremenili na njegovi zadnji poti.

Rubije, 16. avgusta 1963

Oglas

Neki slikar, znan humorist, je izpostavil v svojem ateljeju sledeči oglas: »Za sliko, kakor vas vidim jaz, 10.000 lir. Za sliko, kakor se vi vidite, 15.000 lir in za sliko, kakor bi se hoteli videti, 20.000 lir.«

OBVESTILA

APOSTOLSTVO MOLITVE tudi letos vabi k Marijanski procesiji na Opčinah 8. septembra. Vpisovanje pri g. Kleindienstu, fotografu na Travniku. Korjera bo odpeljala iz Gorice skozi Standrež in Sovodnje.

Cirilmetodijsko slavlje, ki bi moralo biti na Sv. gori v nedeljo 8. septembra, so prenesli na naslednjo nedeljo 15. septembra. Program slavlja ostane isti, kot smo ga v našem časopisu že javili. Tisti, ki ste nameravali 8. septembra na Sv. goro, to upoštevajte.

RAVNATELJSTVO Državnega znanstvenega liceja s slovenskim učnim jezikom v Trstu javi, da se prično zrelostni izpiti v jesenskem izpitnem roku šolskega leta 1962-63 dne 13. septembra 1963 ob 8,30 s pismenim izpitom iz italijanščine; vsi popravni izpiti, sprejemni za klasični licej, vstopni in razredni v jesenskem roku 1962-63 dne 2. septembra 1963 ob 8,30 s pismenim izpitom iz slovenščine.

DAROVJ

Za Marijanišče: M. M. 2.000; R. L. 1.000; bivši gojencec 1.500; dobrotnica iz Francije 2.500; družina Cotar z Opčin v spomin pok. Josipa Kralja (Slivno) 1.000; Mar. družba iz Trsta (15. avgusta) 5.700; Skrlavaj Viktorija, Terezija in Stefanija darujejo 3.000 lir namesto cvetja na grob pok. Emilije Skrlavaj; družini Perčič in Brišče 5.000 lir v spomin pok. Marije Opelt.

Vsem dobri Bog povrni!

Za Marijin dom v Rojanu: D. N. 20.000; B. R. 2.000; Pahor Milka 1.000; družina Jazbic 1.000; St. 48.000; Z. P. 12.000; Ščuka Antonija 1.000; Marija Elisio Feriuga v spomin pok. Ane Zenobio 2.000; sestre pok. Ane Zenobio 10.000; družina Urbančič ob 10. letnici mamine smrti 5.000; Marušič J. 1.000; Oberti Marija 2.000; G. V. 1.000; Kuret 1.000; Amalija Zini 5.000; St. 60.000 lir. — **Bog plačaj!**

Za žrtve potresa v Skoplju: N. N. 10.000; verniki stolne župnije v Gorici 8.000 (drugi dar); msgr. Matija Skabar 5.000; Ricmanje 18.000; družina Korsič 1.500; Uršič Marija 2.000; Olga Balbi 5.000 lir.

Dr. VRTOVEC JOŽE (jr.)

specialist za ustne in zobne bolezni asistent na zobozdravniški univerzitetni kliniki v Padovi
TRST ul. Mercadante 1/I vogal ul. Carducci-ul. Milano tel. 68349

OGLASI

Za vsak m m višine v širini enega stolpeca: trgovski L 20, osmrtnice L 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

ZAHVALA

Globoko ganjeni nad dokazi sočutja ob smrti našega nepozabnega očeta in starega očeta

Franca Uršiča

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali. Se posebno se zahvaljujemo č.g. župniku Komacu, darovavcem cvetja in vencev, sosedom in vsem, ki so dragega pokojnika spremenili na njegovi zadnji poti.

Sovodnje, 20. avgusta 1963

Zaljujoči družini Uršič in Tomšič

ZAHVALA

Za dokaze sočutja ob tragični smrti našega dragega

Janeza Černic

se iskreno zahvaljujemo vsem. Posebno zahvalo smo dolžni č.g. župniku Komacu, baronu in baronici Bianchi, družini Pertuzzi, darovavcem cvetja, nosivcem in vsem, ki so nepozabnega pokojnika spremenili na njegovi zadnji poti.

DRUŽINA ČERNIC